

Biuletenio tematika ir tema

Kultūra ir kultūros politika

Biuletenio laidos antraštė, probleminis klausimas

Bibliotekininkystės ir bibliografijos specialistų rengimas Vokietijoje, Švedijoje ir Lietuvoje

Esminiai žodžiai

Bibliotekininkai, bibliografai, bibliotekų specialistai, bibliotekos, Vokietija, Švedija, Lietuva, studijų programos

Serija ir registracijos numeris

R-2026-4

Leidimo data

2026-04-10

Leidimo vieta

Vilnius

Žanras

Analitinė apžvalga Kita

Šaltiniai: kategorijos

- Teisės aktai Politinė komunikacija
 Analitinių centrų kūriniai / leidiniai
 Žiniasklaidos turinys Socialinių tinklų turinys
 Statistiniai duomenys Mokslo darbai
 Metainformaciniai produktai
 Išviešinti slapti / privatūs duomenys

Šaltiniai: nuo - iki

2022-2026

Šaltiniai: kalbos

- Lietuvių k. Lenkų k.
 Anglų k. Kitos ES kalbos
 Rusų k. Kitos

Citavimui (APA stiliumi)

Nacionalinė biblioteka, Informacijos analitikos skyrius (2026). *Bibliotekininkystės ir bibliografijos specialistų rengimas Vokietijoje, Švedijoje ir Lietuvoje* (R-2026-4). Vilnius.

Kontaktiniai duomenys

Informacijos analitikos skyrius; analitika@lnb.lt. Nacionalinė biblioteka, Gedimino pr. 51, 01109 Vilnius.

Turinio apžvalga

Šioje apžvalgoje aptariamos Vokietijos ir Švedijos bibliotekų specialistų rengimo patirtys, išryškinama praktika ir tendencijos Lietuvoje, pateikiama akcentų ir įžvalgų.

1. Įžanga

Pastaraisiais dešimtmečiais bibliotekos patyrė didžiulę vaidmenų ir funkcijų transformaciją. Šios atminties institucijos ikiskaitmeninėje eroje vykdytas klasikines fizinių dokumentų ir duomenų kaupimo, saugojimo bei sklaidos veiklas itin sparčiai papildė gerokai modernesnėmis ir daugiau šiuolaikinės visuomenės poreikių atliepiančiomis paslaugomis. Spėri buvo ir jų vizijos bei misijos kaita. Šiandien bibliotekos atsakingos ne tik už tradicinius joms priskiriamus uždavinius – jos tapo ir skaitmeninės informacijos centrais, teikiančiais gyventojams įvairias paslaugas. Atlikdamos socialinę funkciją, bibliotekos telkia asmenų grupes ir veikia kaip bendruomenių židiniai. Be paminėtų barų, šios įstaigos atsakingos už kultūrinių veiklų plėtojimą, paveldo sklaidą, o kai kurios bibliotekos pripažįstamos ir kaip įvairių mokslo sričių centrai, kuriuose atliekami, pavyzdžiui, humanitarinių, socialinių, informacijos ir skaitmeninių technologijų lauko tyrimai, susiję su informacijos saugojimu ir prieinamumo užtikrinimu.

Analitinių apžvalgų archyvas: <https://lnb.lt/istekliai/kiti-istekliai/analitines-apzvalgos>

Bibliotekų transformacija į modernias, skaitmenines ir bendruomenines erdves ženkliai pakeitė jų darbuotojų vaidmenį. Jis tapo daug platesnis – nuo tradicinio fondų prižiūrėtojo ir dokumentų išdavėjo išsiplėtė iki informacijos, edukacijos ir bendruomenės paslaugų operatoriaus. Šiuolaikinis bibliotekos darbuotojas teikia individualizuotą pagalbą tyrimams, projektams ar mokymams, koordinuoja kūrybines laboratorijas, organizuoja edukacines bei kultūrinės veiklas. Moderniam bibliotekininkui svarbi ne tik dokumentų saugojimo kompetencija, bet ir įgūdžiai valdyti skaitmenines kolekcijas, diegti naujas technologijas. Taip pat jis turi gebėti ugdyti lankytojus, kad jie orientuotųsi skaitmeninėje terpėje ir taptų savarankiškai informacijos vartotojai.

Dėl išvardytų priežasčių vis labiau suvokiama bibliotekoje dirbančių specialistų aukštų ir įvairiapusių kompetencijų svarba. Funkciniai dabarties bibliotekų pokyčiai itin ryškiai atsispindi ir atitinkamų studijų programų ar pareigybių pavadinimuose – juose raktinis žodis nebe vien *biblioteka*, o *informacija*, *komunikacija* ir kt. Vis dėlto, nepaisant naujovių, bibliotekos vis dar užtikrina ir įprastines paslaugas. Atsižvelgiant į pamatines bibliotekų funkcijas, šiame analitiniame darbe siekiama bendrais bruožais apžvelgti su bibliotekininkyste ir bibliografija susijusių darbuotojų (apibendrintai bibliotekininkų) rengimo situaciją Lietuvoje ir dar dviejose Europos šalyse – Vokietijoje ir Švedijoje, išryškinti studijų programų turinyje, pavadinimuose ir specializacijose atsispindinčią kaitą, lakoniškai nušviesti šių specialistų rengimo diskursą ir probleminius aspektus.

2. Vakarietiškoji bibliotekininkų ir bibliografų rengimo tradicija. Vokietija

Vokietija išsiskiria aukštu išsivystymo lygiu ir atlieka reikšmingą vaidmenį Europos Sąjungoje (ES). Valstybė turi didelį technologinį bei mokslinį potencialą, o jos aukštojo mokslo sistema laikoma viena pažangiausių kontinente. Dėl to šios šalies patirtis rengiant bibliotekininkystės ir bibliografijos specialistus yra aktuali analizuojant šiuolaikines studijų tendencijas ir kitose ES narėse.

Bibliotekininkystės pradžia Vokietijoje, kaip įprasta ir kituose to meto Europos regionuose, siejama su bažnytinėmis institucijomis, pavyzdžiui, vienuolynais, katedromis. Jų bibliotekose dažniausiai buvo saugoma religinė ir mokslinė literatūra. Dar XVII a. bibliotekininkas buvo laikomas „universalium mokslininku“, pasižyminčiu išsimokslinimu ir gebančiu orientuotis skirtingų mokslų šakose. Vėlesniais amžiais, be šių savybių, bibliotekininkui priskirti ir tokie pageidaujami įgūdžiai: geri vadybos gebėjimai ir „meilė tvarkai“, situacijos identifikavimas, savarankiškas mąstymas. Žinoma, tuo metu dar neegzistavo tokie kaip dabar pareigybių aprašai, vyravo tik bendrieji principai ir reikalavimai dirbantiesiems bibliotekose. XIX a. pabaigoje imti kelti griežtesni reikalavimai šiai profesijai. Siekiama plėtoti bibliotekininkystės mokslą, skatinamas tarptautinis bendradarbiavimas, suvokiama bibliotekos specialisto misijos svarba ir prestižas. Per ilgus šimtmečius šios srities raida nebuvo tolygi. Ilgainiui, veikiant įvairioms aplinkybėms, Vokietijoje bibliotekos virto tik informacijos centrais. Vėlesniais metais stebimas situacijos gerėjimas, o XX a. pabaigoje šios šalies įstaigos jau funkcionuoja kaip pažangios informacijos kaupimo,

Analitinių apžvalgų archyvas: <https://lnb.lt/istekliai/kiti-istekliai/analitines-apzvalgos>

apdorojimo ir sklaidos institucijos. Itin sustiprėjo jų veiklos, atliepančios vartotojo poreikius, dėl to bibliotekininko profesija įgijo informacijos valdymo ir paslaugų teikėjo bruožų.^{1, 2}

Apžvelgiant bendras Vokietijos bibliotekininkų rengimo tendencijas, akivaizdu, kad nuo **XXI a. pradžios ši sritis yra patyrusi svarbių permainų**. Šalies bibliotekų poreikių 2025 metams analizė atskleidė, kad dabartiniais laikais, didėjant nesutarimams Vokietijos visuomenėje, nepaliamajai augant dezinformacijos srautams, **šios institucijos tampa vis svarbesni daugiafunkciai, nuo komercinių interesų atsieti centrai, o bibliotekininko vaidmuo neišvengiamai kinta, plečiasi ir tampa daugialypis, nes**³:

- bibliotekos veikia kaip socialinės ir demokratinės erdvės;
- skaitmeninėms priemonėms valdyti reikalingos aukštos kompetencijos;
- pageidautini edukaciniai įgūdžiai, ypač medijų ir informacinio raštingumo srityje;
- bibliotekos - socialinės izoliacijos mažinimo erdvės, jose bibliotekininkas veikia kaip bendruomenės telkiantis tarpininkas;
- jis nebe vien duomenų tvarkytojas ir saugotojas, bet ir aukšto lygio konsultantas, informacijos ekspertas.

Kalbant apie bibliotekininkų rengimą, **Vokietijoje galimos kelios studijų pakopos**, jos tiesiogiai susijusios su atitinkamos kvalifikacijos įgijimu ir profesinėmis galimybėmis po studijų. Skiriamas **profesinis ir universitetinis bibliotekininkų rengimas**, o šiose pakopose galima įgyti skirtingas specializacijas, suteikiančias teisę dirbti bibliotekose ir atlikti studijų programose numatytas funkcijas:

- **dualinis profesinis mokymas**, dažnai vykdomas pameistrystės forma. Teorijos žinių įgyjama mokymo įstaigoje, o praktinių - darbovietėje. Šioje pakopoje ruošiami **medijų ir informacijos paslaugų specialistai**. Dažniausiai studijos trunka trejus metus, bet kai kuriais atvejais gali būti sutrumpintos iki 2,5 metų. Atitinkami mokymo centrai veikia įvairiuose Vokietijos regionuose. Po studijų galima dirbti viešosiose ir akademinėse bibliotekose, tiek valstybiniame, tiek privačiame sektoriuose, taip pat specializuotose (pavyzdžiui, parlamento, muziejų ar teismų) bibliotekose bei kitose informaciją renkančiose ir apdorojančiose institucijose. Šie darbuotojai atlieka nesudėtingas kasdienes funkcijas, tampa asistentais ir pan. Yra galimybė tęsti mokslus ir kelti kvalifikaciją.⁴
- **Aukštasis mokslas. Bakaluro ir magistro studijos** vykdomos aukštosiose universitetinėse Vokietijos mokyklose. Bakaluro studijos trunka 3-4 metus, o magistro - pusantrų ar 2 metus. Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų bakaluro studijos suteikia žinių, kaip organizuoti ir valdyti tiek nesuskaitmenintus dokumentus, tiek skaitmeninio formato duomenis. Ugdomi katalogavimo, darbo su duomenų bazėmis ir informacijos paieškos įgūdžiai, greta specialistas ruošiamas ir kaip

¹ Plassmann, E., Rösch, H., Seefeldt, J., Umlauf, K., Askey, D., Askey, J. D. (2014). Libraries and the Information Society in Germany: An Introduction (1st ed.). Harrassowitz Verlag. Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.2307/j.ctvc2rkr4>

² Voverienė, O. (2016 m. spalio 25 d.). Bibliotekininkystės mokslo formavimosi ištakos ir raida (1287-2013). Prieiga per internetą: <https://mokslolietuva.lt/2016/10/bibliotekininkystes-mokslo-formavimosi-istakos-ir-raida-1287-2013/>

³ Deutscher Bibliotheksverband. (2025). Libraries in Germany 2025. Issues. Figures

Demands. Prieiga per internetą: https://www.bibliotheksverband.de/sites/default/files/2025-11/Bibliotheken%202025_ENG.pdf

⁴ FAMI Ausbildung in der Bibliothek Beginne ein neues Kapitel - gestalte die Welt von morgen.(n. d.). Prieiga per internetą: <https://meinjob-bibliothek.de/ausbildung/>

Analitinių apžvalgų archyvas: <https://lnb.lt/istekliai/kiti-istekliai/analitines-apzvalgos>

lankytojų skaitmeninių kompetencijų ugdytojas. Šios srities magistro laipsnis suteikia teisę pretenduoti į aukštesnes pareigas įvairaus pobūdžio bibliotekose ir kitose atminties institucijose. Pažymėtina, kad Vokietijoje veikia **klasikiniai universitetai**, daug dėmesio skiriantys teorijai ir moksliniam pasirengimui, taip pat **taikomųjų mokslų universitetai**, kurie labiau orientuojasi į praktinę dalyko pusę.^{5,6}

Remiantis Vokietijos akademinų institucijų pateikta informacija, įgyti aukštąjį bibliotekininkystės išsilavinimą galima bent keliose šalies aukštosiose mokyklose. Paprastai studijų metu pasirenkama dominanti specializacija, kuri nėra atskira studijų programa, bet veikia kaip integruotas modulis. **Studijų procese daugiausia dėmesio skiriama tradicinei bibliotekininkystei, informacijos mokslams, skaitmeninei bibliotekai, žinių valdymui, informacijos paieškai ir analizei, skaitmeninei komunikacijai ir t. t.**⁷

Šiuo atžvilgiu stipri mokslo ir teorinio parengimo akademinė institucija yra Berlyno Humboldtų universitetas (vok. *Humboldt-Universität zu Berlin*). Bibliotekininkystės ir informacijos mokslo institute siūlomos bakalauro (Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų bei Informacijos valdymo ir informacinių technologijų studijų programos) ir magistro (Informacijos mokslų, Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų bei Skaitmeninių duomenų valdymo studijų programos) studijos.⁸ Kaip matyti, Vokietijos klasikiniame universitete **bibliotekininkystė - ne autonomiška, o su informacijos, duomenų apdorojimo mokslais glaudžiai susieta disciplina**. Tokios aukštojo mokslo institucijos kaip Štutgarto Medijų (vok. *Hochschule der Medien*) ir Potsdamo taikomųjų mokslų (vok. *Fachhochschule Potsdam*), Kelno technikos (vok. *Technische Hochschule Köln*) ir **kai kurie kiti taikomieji universitetai labiau krypsta į praktinių ir technologinių kompetencijų ugdymą, juose greta bibliotekininkystės ir informacijos mokslų organizuojamos skaitmeninių žaidimų kūrimo, daugiakalbės komunikacijos, terminologijos ir kalbų technologijų ir kt. studijų programos**.⁹

Nors Vokietijos švietimo sistema, įskaitant bibliotekininkų rengimą, vertinama palankiai, viešajame diskurse **diskutuojama apie kvalifikuotų bibliotekų sektoriaus darbuotojų trūkumą**. Tai aktualu ne tik mažesnių miestų bibliotekoms – aukšto profesinio pasirengimų darbuotojų nepritraukia ir stambesnės įvairaus pobūdžio bibliotekos: savivaldybių, universitetų. Kaimiškose šalies vietovėse ši tendencija dar ryškesnė. Kasmet Vokietijoje paruošiama 1 800–2 000 skirtingų lygių – profesinio, bakalauro ir magistro – bibliotekų specialistų, o į įvairias pozicijas bibliotekose ieškoma apie 2 200 darbuotojų. **Fiksuojamas ir studijuojančių skaičiaus mažėjimas**, kurį iš dalies nulemia demografiniai veiksniai. Vokiškuose šaltiniuose teigiama, kad šiuo metu pagrindiniai siekiniai turėtų būti: **kvalifikuotų specialistų**

⁵ Bibliothekar/in werden. (n. d.). Prieiga per internetą: <https://www.studieren-studium.com/berufe/bibliothekar>

⁶ Library Science Bachelor Programs in Germany (2026/2027). (2026). Prieiga per internetą:

<https://www.mygermanuniversity.com/subjects/library-science/bachelor>

⁷ Ten pat.

⁸ Humboldt University of Berlin. (n. d.). Studiengänge am Institut für Bibliotheks- und Informationswissenschaft. Prieiga per internetą:

<https://www.ibi.hu-berlin.de/de/studium/studiengaenge>

⁹ TH Köln. (n. d.). Information und Kommunikation. Prieiga per internetą: https://www.th-koeln.de/studium/information-und-kommunikation_111.php

Analitinių apžvalgų archyvas: <https://lnb.lt/istekliai/kiti-istekliai/analitines-apzvalgos>

pritraukimas, jų išlaikymas ir profesinis tobulinimas, taip pat jaunimo skatinimas rinktis bibliotekininkystės profesinį mokymą ar studijas aukštosiose mokyklose.¹⁰

Vokietijoje bibliotekininkų rengimas apima profesinį mokymą ir aukštojo mokslo studijas – bakalauro ir magistro programas. Ši sistema išsiskiria stipria praktikos ir teorijos derme: taikomųjų mokslų universitetuose didelis dėmesys skiriamas praktiniams įgūdžiams ir profesinei veiklai, o tradiciniuose – teorinėms žinioms ir informacijos mokslų tyrimams – ryški bibliotekų darbuotojų diferenciacija tiek pareigybių, tiek atlygio atžvilgiu. Šios srities studijos glaudžiai siejasi su visomis informacijos paslaugomis ir skaitmenizacija, o specialistai ruošiami darbui ne tik tradicinėse bibliotekose, bet ir kitose žinių valdymo srityse. Vis dėlto, net esant pakankamai subalansuotai bibliotekininkystės studijų pasiūlai, kvalifikuotos darbo jėgos Vokietijos bibliotekose trūksta, ypač dėl riboto jaunų žmonių susidomėjimo šia profesija.

3. Skandinaviškoji bibliotekų specialistų rengimo patirtis. Švedija

Gerokai pasikeitus bibliotekų paskirčiai vis didesnę reikšmę įgyja bibliotekininkų rengimo kokybė ir gebėjimas prisitaikyti prie nuolat kintančių informacinės visuomenės poreikių. Švedų bibliotekos Skandinavijoje laikomos bene pažangiausiomis inovacijų ir skaitmeninės plėtros srityje, taigi jų patirtis gali būti aktuali efektyvinant ir atnaujinant bibliotekininkų rengimą ir Lietuvoje.

Kaip ir kitose Europos valstybėse, Švedijos teritorijoje bibliotekos steigtos vienuolynuose ir kitose bažnytinėse institucijose, o bibliotekininko funkcijas atliko dvasininkai, vienuoliai, mokslininkai, intelektualai. Tradicinis bibliotekininkų rengimas Švedijoje siejamas su XX a. pradžioje rengtais trumpais praktiniais kursais, kurie palaipsniui išaugo į akademinę sistemą. Laikui bėgant šis procesas buvo institucionalizuotas, o nuo XX a. antrosios pusės organizuojamas aukštosiose mokyklose, pereinant prie bakalauro ir magistro studijų modelio. Aukštojo mokslo statusas, ypač XX a. pabaigoje, dar labiau sustiprino profesijos akademinį pobūdį ir glaudžiau ją susiejo su informacijos mokslais bei praktinių įgūdžių, reikalingų darbui informacijos valdymo srityje, ugdymu. XXI-asis – skaitmeninis – amžius taip pat padiktavo savuosius bibliotekų specialistų rengimo šalyje uždavinius.¹¹

Bibliotekininkai Švedijoje rengiami aukštojo mokslo institucijų lygmeniu – universitetuose ir kolegijose, kur siūlomos specializuotos Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų studijų programos. Akcentuojamas bibliotekininko profesijos tarpdiscipliniškumas ir plačios aprėpties kompetencijų – informacijos valdymo, komunikacijos, skaitmeninių technologijų taikymo bei kritinio mąstymo – poreikis. Šiuolaikinėje, poliarizuotoje ir daugiakultūroje Švedijos visuomenėje **bibliotekininko vaidmuo įgauna ypatingą reikšmę – ypač jis siejamas su demokratiškos vertybių stiprinimu, žodžio laisvės**

¹⁰ Engelkenmeier, U. (2022 m. lapkričio 30 d.). Berufsfeld rebooted: Fachkräftemangel in Bibliotheken. Politik & Kultur. Prieiga per internetą: <https://politikkultur.de/inland/berufsfeld-rebooted>

¹¹ Seldén, L. (2007). The Bologna process and the ups and downs of professionalisation in Swedish public libraries. *Information Research*, 12(4). Prieiga per internetą: <https://informationr.net/ir/12-4/colis/colise08.html>

Analitinių apžvalgų archyvas: <https://lnb.lt/istekliai/kiti-istekliai/analitines-apzvalgos>

užtikrinimu ir visuomenės informacinio raštingumo ugdymu, kuris tampa svarbus kovojant su dezinformacija ir informacijos sklaidos iššūkiais.¹² Švedijoje (kitai nei Vokietijoje, kurioje populiarūs ir profesinė kryptis) bibliotekininkų rengimo modelis orientuotas tik į aukštą akademinį pasiruošimą. Taigi, remiantis besirenkantiesiems profesinį kelią skirtais šaltiniais, dabartinės bibliotekų specialistų rengimo pakopos ir ypatumai Švedijoje yra šie¹³:

- bendrosios ir profesinės kompetencijos įgyjamos aukštojo mokslo studijų metu, o jas patvirtina suteiktas **bakalauro laipsnis**. Pirmosios pakopos studijos dažniausiai trunka 3 metus. Remiantis būsimiems studentams skirtu portalu, siekdami bakalauro jie **gali studijuoti vien Bibliotekininkystę arba rinktis kombinuotą specializaciją** – Bibliotekininkystės ir informacijos mokslų studijų programą. Be to, Švedijos aukštosios mokyklos siūlo ir kitas akademinės programas, apimančias kelias su atminties kultūra susijusias sritis. Integruojamos archyvų ir kultūros paveldo kryptys, dažnai dar išskiriant siauresnį profilį, pavyzdžiui, meno istoriją, religijos studijas.
- **Magistro** studijų trukmė – 1–2 metai, priklausomai nuo programos tipo. Pažymėtina, kad **antrojoje pakopoje siūloma tik išplėstinė specialybė – Bibliotekininkystė ir informacijos mokslai, vadinasi, vyrauja tarpdisciplininis požiūris bei gilesnis skirtingų kompetencijų ugdymas**. Šioje pakopoje gali būti sujungiamos net kelios sritys: archyvų mokslas, bibliotekininkystė ir informacijos mokslai, muziejininkystė. Tai rodo, kad, rengiant aukštesnio lygio bibliotekų profesionalus, koncentruojamasi į plataus spektro žinių ir įgūdžių formavimą bei specialisto, gebančio laviruoti darbo rinkoje, ugdymą. Apskritai Švedijos mokslo diskurse **itin akcentuojama bibliotekininkystės ir įvairių sričių kompetencijų dermės svarba**.

Tarp svarbiausių institucijų, ruošiančių plataus spektro žinių turinčius bibliotekų specialistus, yra Buroso universitetas (šved. *Högskolan i Borås*). Detalizuojant specializacijas, dar matyti, kad **bibliotekininko profesija gali būti derinama su skaitmeninės informacijos projektavimu ir kūrimu, jos funkcionavimu skaitmeninės aplinkoje**¹⁴. Siūlomi tiek kontaktiniai, tiek nuotoliniai mokslai.

Reikalavimai ir studijų programų pavadinimų formuluotės skirtingose mokslo institucijose gali skirtis. Būtent Upsalos universitete (šved. *Uppsala universitet*) galima įgyti minėtąją tarpdisciplininę specialybę darbui bibliotekose, archyvuose ir informacijos centruose¹⁵. Bibliotekininkų rengimo kontekste galima paminėti ir Lundo, Linėjaus, Umeo, Soderturno (šved. *Lunds universitet, Umeå University, Södertörns högskola*) universitetus. Taigi, Švedijoje bibliotekininkų rengimas yra orientuotas į aukštą akademinį lygį, tarpdiscipliniškumą ir praktinių įgūdžių ugdymą. Dėl **skirtingų universitetų siūlomų programų studentai gali rinktis tiek siauresnę bibliotekininkystės specializaciją, tiek platesnes studijas**, apimančias informacijos mokslus, archyvistiką ar skaitmeninės informacijos valdymą. Bibliotekininkystės

¹² Carlsson, H., Hanell, F., Engström, L. (2023). Revisiting the notion of the public library as a meeting place: Challenges to the mission of promoting democracy in times of political turmoil. *Journal of Documentation*, 1(82). Prieiga per internetą: <https://doi.org/10.1108/jd-03-2023-0061>

¹³ Bibliotekarie i Sverige - Hitta utbildning. (n. d.). Prieiga per internetą: <https://www.studentum.se/utbildning/bibliotekarie-sverige/c3705-d247>

¹⁴ Högskolan i Borås. (n. d.). Program och kurser. Prieiga per internetą: <https://www.hb.se/utbildning/program-och-kurser/?userInput=true&lang=sv&searchurl=&q=&educationAreas=Bibliotek>

¹⁵ Uppsala universitet (n. d.). Masterprogram i ABM - Biblioteks- och informationsvetenskap. Prieiga per internetą: <https://www.uu.se/utbildning/program/masterprogram-abm-biblioteks-och-informationsvetenskap>

srities svarbą rodo tai, kad tokios studijos vykdomos ne vienoje šalies aukštojoje mokykloje, o mokomųjų dalykų pasiūla sudaro tvirtą akademinį pagrindą.

Nors **Švedijoje bibliotekininko ir informacijos specialisto karjera būsiamiems studentams pristatoma kaip inovatyvi, perspektyvi ir apskritai kaip ateities profesija, o studijos yra aukštos kokybės, realybėje susiduriama su tam tikrais socialiniais ir darbo rinkos iššūkiais.** Viešajame diskurse formuluojamos bent kelios probleminės tendencijos. Pirma, šalyje pastebimas **bibliotekininkų trūkumas.** Tiesa, kai kuriuose šaltiniuose teigiama priešingai – esą mažesnėse gyvenvietėse kaip tik sunku surasti laisvą bibliotekininko darbo poziciją. Taip pat prognozuojama, kad netrukus **bibliotekininkų stygius bus jaučiamas mokyklose,** nes daug specialistų išeis į pensiją, be to, 2025 m. įsigaliojo nuostata, kad mokyklos Švedijos savivaldybėse privalo turėti bibliotekas, o jose lankytojus turi aptarnauti specialistai, kurie atliktų nebe vien knygų išdavėjo vaidmenį, bet ir vykdytų medijų bei informacinio raštingumo ugdymą, atliktų koordinatorių funkcijas ir teiktų pagalbą ieškant informacijos.¹⁶

Šalies darbo rinkoje susidariusi paradoksali situacija: **trūksta darbuotojų, tačiau nemaža jų dalis dirba nepilnu etatu arba ilgainiui išeina iš darbo.** Konkurencija dėl nuolatinių darbo vietų ypač didelė didmiesčiuose ir universitetų bibliotekose, o mažesniuose miestuose darbuotojų pritraukti sunkiau. Auga specialistų, turinčių skaitmeninių ir informacijos valdymo įgūdžių, poreikis, nes tradicinės funkcijos keičiasi skaitmenizuojantis visuomenė. Be to, šis darbas reikalauja įsigilinti į vartotoją, pedagoginių žinių ir gebėjimo prisitaikyti prie technologinių pokyčių.¹⁷

Dėl bibliotekų atvirumo jos Švedijoje traktuojamos kaip nesaugios darbovietės, nes susiduriama su kai kuriomis **socialinėmis problemomis, pavyzdžiui, čia glaudžiasi benamiai ar atskirtį patiriantys asmenys, o lėšų kovoti su smurtu ir kitomis grėsmėmis, užtikrinti saugumą skiriama per mažai.** Dėl visuomenės pažeidžiamumo šalies bibliotekų specialistai vis dažniau veikiami streso. Taip pat bibliotekininko profesija laikoma feminizuota, nes ją rinktis ryžtasi vis dar gana mažai vyrų, be to, **atlyginimai bibliotekų sektoriuje laikomi per menkais ir neadekvačiais,** palyginti su išsilavinimo reikalavimais. Nustatyta, kad dalis dirbančiųjų bibliotekose svarsto apie darbo keitimą.¹⁸

Apibendrinant galima teigti, kad Švedijos patirtis atskleidžia modernų ir pažangų bibliotekininkų rengimo modelį – orientuojamasi į tarpdiscipliniškumą ir šiuolaikinius visuomenės poreikius skaitmeniniame pasaulyje, neužmirštant klasikinio šių specialistų vaidmens. Vis dėlto kartu išryškina būtinybę spręsti darbo rinkos ir profesinės aplinkos problemas, kad būtų užtikrintas šios profesijos patrauklumas ir tvarumas. Bibliotekininkai nuolat susiduria su socialiniais ir struktūriniais iššūkiais, tokiais kaip nepakankamas saugumas ir didėjantis stresas darbe, santykinai žemi atlyginimai, profesijos feminizacija. Mokyklų bibliotekose specialistų trūksta, o miestiskose vietovėse fiksuojama konkurencija

¹⁶ Sweden's New Law Requires Staffed School Libraries This Autumn. (2025 m. liepos 1 d.). Prieiga per internetą:

<https://swedenherald.com/article/swedens-new-law-requires-staffed-school-libraries-this-autumn>

¹⁷ Vad tjänar en Bibliotekarie. (n. d.). Prieiga per internetą: <https://statsskuld.se/lonestatistik/bibliotekarie>

¹⁸ Swedish Library Association. (2023). Biblioteksrapport 2023. Prieiga per internetą: https://biblioteksforeningen.se/wp-content/uploads/2025/02/biblioteksrapport_2023_compressed.pdf

dėl darbo. Taigi, nepaisant pažangaus požiūrio į profesijos svarbą ir būsimų specialistų studijas, šalies darbo rinkoje stebimos prieštaringos tendencijos.

4. Bibliotekų specialistų rengimo situacija Lietuvoje

Žinių visuomenės sąlygomis sparčiai kinta ir technologijos, ir informacijos vartojimo įpročiai, todėl bibliotekininko profesija spėriai transformuojasi. Lietuva šiame kontekste pastaruoju metu vystėsi veikiami tarptautinių tendencijų, prisitaikydama prie globalių pokyčių ir diegdama modernius bibliotekininkystės bei informacijos mokslų studijų principus. Valstybėje bibliotekininkų rengimo sistema patyrė esminių poslinkių. Tradicinės studijų programos, skirtos kvalifikuotiems bibliotekininkams rengti, buvo integruotos į kitas studijų kryptis, o ilgainiui visiškai sustabdytos. **Šiuo metu bibliotekininkystės specialistų Lietuvoje neberengia jokia mokslo institucija.**

Kaip ir europiniame kontekste, ši sritis Lietuvoje formavosi palaipsniui – nuo neformalios praktikos iki akademinų studijų sistemos. Iki XX a. bibliotekas prižiūrėjo daugiausia dvasininkai, mokslininkai ir raštininkai, o profesiniai šios krypties mokslai dar neegzistavo. 1829 m. Vilniaus universitete (VU) pradėti skaityti bibliotekininkų kursai, o aukštesnio lygio specialistų poreikis atsirado XX amžiuje. 1931 m. įkurta Lietuvos bibliotekininkų draugija akcentavo bibliotekininkų rengimo svarbą, būta iniciatyvų organizuoti šios krypties mokymus. Tuo tikslu 1936 metais pradėti organizuoti bibliotekininkų kursai.¹⁹

Kvalifikuotų bibliotekų specialistų paklausa ilgainiui vis augo. **1940 m. laikytini bibliotekininkystės studijų pradžia, tuomet Vilniaus universitete įsteigta Bibliologijos katedra.** Padalinys buvo svarbus įtvirtinant aukštojo bibliotekininkystės mokslo ir mokymo sistemą. Šie metai – atskaitos taškas, nuo kada pradėti ruošti diplomuoti bibliotekininkystės, bibliografijos, knygotyros žinovai – bibliologai. Po metų katedra perkelta į Vytauto Didžiojo universitetą Kaune.²⁰ Sovietiniu laikotarpiu bibliotekininkystės specialistai rengti VU, bet greta radosi ir profesinės studijos 1949 m. įsteigus Vilniaus bibliotekinį technikumą. Atitinkamas skyrius ėmė veikti Kauno mokytojų seminarijoje. Visą sovietinį laikotarpį fiksuojama nuosekli bibliotekininkų rengimo pažanga, studijos populiarėja, pasižymi savarankiškumu, modernumu, bet studijų planai išlieka ideologiškai šališki. 1990 m. startuoja dvipakopis bibliotekininkų rengimas – bakalauro ir magistro studijos. **Naują bibliotekininkų rengimo etapą Lietuvoje atkūrus nepriklausomybę žymi 1991 m. VU Komunikacijos fakulteto (KF) įkūrimas.**²¹ Paminėtina, kad praeito amžiaus pabaigoje, atsižvelgiant į regioninę paklausą, nuo 1997 m. Klaipėdos universitete vykdyta Lietuvių filologijos ir bibliotekininkystės studijų programa. Vėliau perorganizuota į Informologiją, bet

¹⁹ Visuotinė lietuvių enciklopedija. (n. d.). Bibliotekininkystė. Prieiga per internetą: <https://www.vle.lt/straipsnis/bibliotekininkyste/>

²⁰ Černiauskaitė, V. (2002). Bibliologijos katedros 1940-1943 metų veiklos dokumentai. *Knygotyra*, 39. Prieiga per internetą: <https://etalpykla.lituanistika.lt/object/LT-LDB-0001:J.04~2002~1367156311755/J.04~2002~1367156311755.pdf>

²¹ Bibliotekininkystės ir informacijos studijų vadovas. (2009). Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, p. 24-34

ilgainiui išnyko; tam tikru tarpsniu bibliotekininkystę čia buvo siūloma studijuoti ir neakivaizdiniu būdu.²²

23

Taigi, ankstesniais nepriklausomybės metais **bibliotekininkystės ir informacijos studijos Lietuvoje koncentravosi Vilniaus universiteto Komunikacijos fakultete** – čia vykdytos pirmosios ir antrosios pakopos studijų programos, pagal kurias rengti bibliotekų, informacijos valdymo specialistai. Visuomenės permainų kontekste šių specialistų rengimo pertvarką, specialybių transformaciją ir mokslo politikos kryptį dinamiškai aiškiausiai atspindi studijų programų pavadinimų ir jų aprašų kaita. Nuo 1991 m. VU KF **siūloma grynai profesija bibliotekininkystė**, kuri eliminuojama iš humanitarinių mokslų paradigmos ir imama priskirti komunikacijos mokslams.²⁴ **Vėliau bibliografijos ir bibliotekininkystės sritys buvo sujungtos**, tam tikru metu vykdyta ir **Informologijos studijų programa**. Be to, XX a. pabaigoje Fakultete buvo vykdomos šios krypties magistro studijos: **bibliotekų ir informacijos centrų vadybos ir knygotyros specializacijos**. Atsižvelgiant į modernėjančias bibliotekininkystės ir informacijos valdymo tendencijas bei platesnį specialistų rengimo spektrą, **2011 m. įvyko strateginis lūžis – studijų programų pavadinimuose atsisakyta tradicinio termino bibliotekininkystė, specialybę pervadinant Informacijos ir bibliotekų paslaugomis**.²⁵

Bibliotekų modernėjimas lėmė ne tik akivaizdžią specializacijų kaitą. Šių ir kelių ankstesnių metų siūlomų studijų programų Lietuvoje apžvalga rodo, kad **dabar šalyje bibliotekininkai, bibliografai apskritai nerengiami**. Nei šios specialybės, nei platesnės informacijos ir komunikacijos mokslų bakalauro grupių nebeformuoja netgi jų rengimo centru laikytas VU Komunikacijos fakultetas. Magistro pakopoje tesiūlomos iš dalies susijusios su bibliotekų funkcijomis Komunikacijos mokslų, Žinių vadybos ir lyderystės studijų programos, vis dėlto nuodugni jų turinio analizė atskleidžia, kad bibliotekininkystės mokslo disciplinų čia neorganizuojama²⁶, todėl tokios galimos sąsajos laikytinos labiau formaliomis ir dirbtinai „pritaikytomis“, o pačios programos iš esmės nėra susijusios su bibliotekininkyste. Taigi, **Lietuvoje fiksuojama susidariusi nepalanki situacija kultūros sektoriuje, kai dėl svarbių specialistų trūkumo gali kilti rimtų iššūkių bibliotekų tvarumui ar susilpnėti kultūros sektoriaus atsparumas**.

Tokių prielaidų pagrįstumą įrodo viešajame diskurse išryškinama su šiomis tendencijomis susijusi problematika. **Dėl per menko darbo užmokesčio į bibliotekininkystę abiturientai nestoja**, todėl ji transformuota į plačiau suprantamus komunikacijos, informacijos mokslus. Taigi, esama **pareigybių, kurios laikosi tik dėl dirbančių vyresnių specialistų**, įgijusių reikalingų kompetencijų dar praeityje. Universitetai bibliotekininkų pagal išsilavinimą neberengia daugiau nei dešimtmetį, dėl to jaunesnius specialistus, neturinčius bibliotekininkystės pagrindų, moko vyresni bibliotekų darbuotojai, o tai yra laikui imlus darbas. Robotizacija, dirbtinio intelekto plėtra, didžiųjų duomenų apdorojimas – nauji iššūkiai, kurie

²² Krauls, I. (2012). Bibliotekininkystės mokslo paradigmos tinklaveikos visuomenėje. *Bibliotheca Lituana*, 2, p. 27. Prieiga per internetą: doi:10.15388/BibLita.2012.2.15579

²³ Bibliotekininkystės ir informacijos studijų vadovas. (2009). Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, p. 27

²⁴ Ten pat, p. 34.

²⁵ Krauls, I. (2012). Bibliotekininkystės mokslo paradigmos tinklaveikos visuomenėje. *Bibliotheca Lituana*, 2, p. 27. Prieiga per internetą: doi:10.15388/BibLita.2012.2.15579

²⁶ Vilniaus Universitetas. Komunikacijos fakultetas. (n. d.). Studijų programos. Prieiga per internetą: <https://www.kf.vu.lt/studijos/programos>

taip pat kelia natūralių klausimų dėl ateities bibliotekininko funkcijų. Atkreipiamas dėmesys, kad **bibliotekininkystės studijų programa galėtų būti organizuojama bent jau kas kelerius metus, kita išėitis - reikalingų specialistų rengimas valstybės subsidijomis. VU KF atstovai susidariusią situaciją traktuoja kaip aukštojo mokslo reformos padarinį** dėl įvestos krepšelio sistemos. Finansavimą nulemia studentų prioritetai, ir pagal juos formuojamos studijų programos. Tai ženkliai turėjo įtakos menkesniam su viešuoju sektoriumi susijusių studijų programų populiarumui. Komentuojama, kad dalykų, aktualių darbui bibliotekoje, pavyzdžiui, informacijos valdymo, žinių suteikiama pasirinkus kitas studijų programas.²⁷ Vis dėlto, studijų programų aprašai rodo, kad bibliotekininkystės ir kitų informacijos mokslų (bibliografijos) dalykai arba neregamentuoti, arba jų visai nemokoma. Tai reiškia, kad pasirinkę tas programas studentai negauna būtino teorinio ir praktinio pamato darbui bibliotekose.

Pažymėtina, kad **doktorantūros studijos šioje analitinėje apžvalgoje nėra aptariamoms**, nes bibliotekininkų profesinis rengimas daugiausia siejamas su pirmosios ir antrosios pakopos, tai yra bakalauro ir magistro, studijomis, kurių metu įgyjama praktinei veiklai reikalingų kompetencijų. Doktorantūra labiau skirta moksliniams tyrimams ir akademinėi karjerai, todėl šis mokslinis laipsnis bibliotekininkystės specialistams, dirbantiems praktiniame lauke, nėra privalomas. Be to, doktorantūros programų struktūra ir paskirtis skiriasi nuo profesinio rengimo tikslų, tad šiame darbe apsiribojama pirmosios ir antrosios studijų pakopų analize.

Bibliotekininkystės studijų programų dinamika Lietuvoje atspindi šios srities modernėjimą ir profesijos transformaciją. Iš pradžių studijos buvo skirtos tradicinei bibliografijai ir bibliotekininkystei, vėliau atsiradusios specializacijos ėmė atliepti platesnį informacijos valdymo ir skaitmeninių paslaugų poreikį. **Šio lauko studijų programos išnyko visiškai, specialistų rengimas integruotas į universalesnes informacijos, komunikacijos ir vadybos studijas, orientuojamasi ne tik į tradicines bibliotekas, bet ir įvairias kitas informacijos infrastruktūras. Kita vertus, tai lemia konkretaus bibliotekų personalo amžėjimą, specifinių kompetencijų specialistų trūkumą, taip pat tradicinės bibliotekininkystės virsmą ir, galima atsargiai prognozuoti, klasikinių jos funkcijų sunykimą.**

5. Apibendrinimas ir akcentai, į ką atkreipti dėmesį ateityje

Vokietija išsiskiria aukštu išsivystymo lygiu ir atlieka reikšmingą vaidmenį ES. Ši valstybė turi aukštą technologinį bei mokslinį potencialą, o jos aukštojo mokslo sistema laikoma viena pažangiausių kontinente. Dėl to vokiečių patirtis rengiant bibliotekininkystės ir bibliografijos specialistus yra aktuali analizuojant šiuolaikines studijų tendencijas ir kitose Bendrijos šalyse. Vokietijoje bibliotekininkų rengimas apima profesinį mokymą ir aukštojo mokslo studijas – bakalauro ir magistro programas. Ši sistema išsiskiria stipria praktikos ir teorijos derme: taikomųjų mokslų universitetuose didelis dėmesys

²⁷ Trūksta bibliotekininkų: aukštosios mokyklos neberuošia, o pačioms bibliotekoms tą daryti neapsimoka : [vaizdo įrašas]. (2020 m. kovo 1 d.). Prieiga per internetą: https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000095275/truksta-bibliotekininku-aukstosios-mokyklos-neberuosia-opicoms-bibliotekoms-ta-daryti-neapsimoka?srsId=AfmBOoo0mvl8pLw3HHwO3QOQzkkc5MaMLFyYfYyh5O9xdv_w9wXhQNo

Analitinių apžvalgų archyvas: <https://lnb.lt/istekliai/kiti-istekliai/analitines-apzvalgos>

skiriamas praktiniams įgūdžiams ir profesinei veiklai, o tradiciniuose – teorinėms žinioms ir informacijos mokslų tyrimams. Ryški bibliotekų darbuotojų diferenciacija tiek pareigybių, tiek atlygio atžvilgiu. Šios srities studijos glaudžiai siejasi su visomis informacijos paslaugomis ir skaitmenizacija, o specialistai ruošiami darbui ne tik tradicinėse bibliotekose, bet ir kitose žinių valdymo srityse. Vis dėlto, net esant pakankamai subalansuotai bibliotekininkystės studijų pasiūlai, kvalifikuotos darbo jėgos Vokietijos bibliotekose trūksta, ypač dėl riboto jaunų žmonių susidomėjimo šia profesija.

Smarkiai pasikeitus bibliotekų paskirčiai vis didesnę reikšmę įgyja bibliotekininkų rengimo kokybė ir gebėjimas prisitaikyti prie nuolat kintančių informacinės visuomenės poreikių. Švedijos bibliotekos pagal inovacijas ir skaitmeninę plėtrą laikomos bene pažangiausiomis Skandinavijoje, taigi šios šalies patirtis gali būti aktuali efektyvinant bei atnaujinant bibliotekininkų rengimą ir Lietuvoje. Švedijoje taikomas modernus ir pažangus bibliotekininkų rengimo modelis – orientuojamasi į tarpdiscipliniškumą ir šiuolaikinius visuomenės poreikius skaitmeniniame pasaulyje, neužmirštant klasikinio šių specialistų vaidmens. Vis dėlto kartu išryškinama būtinybė spręsti darbo rinkos ir profesinės aplinkos problemas, kad būtų užtikrintas šios profesijos patrauklumas ir tvarumas. Bibliotekininkai nuolat susiduria su socialiniais ir struktūriniais iššūkiais, tokiais kaip nepakankamas saugumas ir didėjantis stresas darbe, santykinai žemi atlyginimai, profesijos feminizacija. Mokyklų bibliotekose specialistų trūksta, o miestinėse vietovėse fiksuojama konkurencija dėl darbo. Taigi, nepaisant pažangaus požiūrio į šią profesiją, jos svarbą bei būsimų specialistų studijas, šalies darbo rinkoje susiduriama su prieštarinčiomis tendencijomis.

Visuomenėje sparčiai kinta ir technologijos, ir informacijos vartojimo įpročiai, todėl bibliotekininkų profesija sparčiai transformuojasi. Lietuva šiame kontekste pastaraisiais metais vystėsi veikiamą tarptautinių tendencijų, prisitaikydama prie globalių pokyčių ir diegdama modernius bibliotekininkystės bei informacijos mokslų studijų principus. Valstybėje bibliotekininkų rengimo sistema pastaraisiais metais patyrė esminių pokyčių. Tradicinės studijų programos, skirtos kvalifikuotiems bibliotekininkams rengti, buvo įtrauktos į kitas studijų kryptis, o ilgainiui visiškai sustabdytos. Šiuo metu bibliotekininkystės specialistų Lietuvoje neberengia jokia mokslo institucija. Studijų programų dinamika Lietuvoje atspindi šios srities modernėjimą ir profesijos transformaciją. Iš pradžių studijos buvo skirtos tradicinei bibliografijai ir bibliotekininkystei, vėliau atsiradusios specializacijos ėmė atliepti platesnį informacijos valdymo ir skaitmeninių paslaugų poreikį. Šio lauko studijų programos išnyko visiškai, specialistų rengimas integruotas į universalesnes informacijos, komunikacijos ir vadybos studijas, orientuojamasi ne tik į tradicines bibliotekas, bet ir įvairias kitas informacijos infrastruktūras. Kita vertus, tai lemia konkretaus bibliotekų personalo amžėjimą, specifinių kompetencijų specialistų trūkumą, taip pat tradicinės bibliotekininkystės virsmą ir, galima atsargiai prognozuoti, klasikinių jos funkcijų sunykimą.

- Esama šalių, kuriose bibliotekininkai išvis nerengiami (pavyzdžiui, Austrijos bibliotekose įdarbinami bet kokios srities specialistai ir darbo subtilybių mokomi dvejus metus), tačiau šioje apžvalgoje aptartose valstybėse – Vokietijoje ir Švedijoje – bibliotekininkų rengimui skiriamas didesnis dėmesys nei Lietuvoje, ir tai atsispindi tiek studijų programų turinyje, tiek jų struktūroje. Minėtose šalyse bibliotekininko vaidmuo nūdienos skaitmeniniame amžiuje taip pat reikšmingai pasikeitęs – itin akcentuojamos tokios kompetencijos kaip medijų ir informacinis raštingumas, informacijos valdymas, konsultavimas, vis dėlto mokslo strategija nukreipta išlaikyti pusiausvyrą tarp modernių bibliotekų funkcijų plėtros ir klasikinių uždavinių. Lyginant Vokietiją su Švedija, situacija šiek tiek kontrastuoja. Pastarojoje bibliotekininkai kompetencijų įgyja akademinio lygmeniu, o Vokietijoje egzistuoja dviejų lygių rengimo sistema – akademinė ir profesinė. Tai signalizuoja apie pareigų pagal išsilavinimą diferenciaciją ir skirtingų paslaugų užtikrinimą.
- Lietuvos situaciją vertinant aptartųjų šalių kontekste, išskirtina, kad daugiau nei 10 metų bibliotekininkai mūsų valstybėje nerengiami, o su šiuo sektoriumi susijusios specializacijos apskritai patyrė intensyvią kaitą. Nors bibliotekų vaidmuo šiandieniam pasaulyje stipriai pakitęs – jos mūsų laikmečiu aprėpia nepalyginti daugiau funkcijų, nei ankstesniais amžiais – vis dėlto **tradicinės veiklos sritys neišnyko. Institucijose susiduriama su trūkumu kvalifikuoto personalo, turinčio įgūdžių ir kompetencijų profesionaliai vykdyti klasikinės bibliotekų funkcijas** – dokumentų fondų formavimą ir tvarkymą, bibliografinio aprašo sudarymą bei katalogavimą. Šios tendencijos sudaro prielaidas, kad pamatinės bibliotekos funkcinės veiklos nebus deramai įgyvendintos, o tai ilgainiui gali lemti bibliotekų institucinės tapatybės ir veiklos pagrindų susilpnėjimą. Nors atminties institucijų darbuotojai šią problemą itin akcentuoja, mokslo politikos formuotojai situaciją linkę grįsti aukštojo mokslo (krepšelių) sistema ir sumenkusiu bibliotekininkystės studijų patrauklumu, tai suponuoja, kad **linkstama pasikliauti rinkos tendencijomis, todėl atsakomybė perkeliama pačiam kultūros sektoriui.**
- Lyginamų šalių – Lietuvos, Vokietijos, Švedijos – situacija bibliotekininkų rengimo srityje yra nevienoda, šiame kontekste ypač išsiskiria Lietuva, kurioje bibliotekininkų rengimo tradicija visiškai išnykusi. Tokius poslinkius sąlyginai galima susieti su tuo, kad žymiai skiriasi šalių populiacijos dydis – Lietuva yra palyginti maža šalis, o Vokietija ir Švedija pasižymi dideliu gyventojų skaičiumi ir yra etniškai įvairesnės, tai gali turėti įtakos specialistų poreikiui ir jų rengimo mastui, politikos formuotojų pozicijai dėl finansavimo. Studijų kryptys besikeičiančiame pasaulyje kinta, bet šių valstybių studijų sistemoje vis dar išlaikoma bibliotekininkystės sąvoka. Lietuva, atsižvelgdama į sėkmingų ir ekonomiškai stiprių šalių gerą patirtį, galėtų užtikrinti bent minimalų, periodinį bibliotekininkų studijų organizavimą, kad būtų garantuotas klasikinių bibliotekos funkcijų išlaikymas ir patenkinami kertiniai sektoriaus poreikiai.